

in Rumunijo obstoječe pogodbe. Rumunija ima namreč z Italijo pogodbo, da se udeleži vojske proti nam, ako Italija napade ne samo Avstrijo, ampak tudi še Nemčija. Opomniti pa je, da postaja razmerje med nami in Rumunijo vočigled naših zmag v Galiciji vedno bolj prijateljsko, vsled česar je upati, da se med Italijo in Rumunijo obstoječa pogodba kmalu razdere. Vse druge razlage, ki sedaj krožijo po listih in nam razlagajo, zakaj Nemčija ne napove Italiji vojske, so brez podlage.

Grški kralj ozdravlja.

Kralju je že boljše, rana dobro celi. Kmalu ga bodo prepeljali v grad Dikelia. Izdaja poročil o zdravstvenem stanju se bo ustavila.

Ruski nemiri.

Potruje se, kar smo rekli, da se nemiri na Ruskem ne vršijo za mir, ampak da se razširijo pravice ruske poslanske zbornice (dume) in da ljudstvo dobi več slobod. Gibanje je tako veliko in močno, da je car v posebnem oklicu na ruski narod obljubil, da bo mesca avgusta sklical duma. Duma hoče imeti nadzorstvo nad armado in nad ministrstvi. Ko je generalisimus Nikolaj Nivolajevič to slišal, je baje rekel: „Revolucija vam je torej premalo. Hočete ustvariti kar ljudovlado.“

Portugalska noče.

Portugalska vlada je odklonila zopetne angleške predloge za slučaj, da se udeleži vojske ob strani četverozveze.

Japonci nočejo.

Japonci so odklonili novo povabilo četverozveze, da se udeležijo vojske na evropskih tleh. Japonski veleposlanik Montono je v Petrogradu izjavil, da nima Japonska v Evropi nič za iskati.

Razne novice.

*** Naročnikom in prijateljem „Slov. Gospodarja“!** V Avstriji je v vojskem času mnogo listov prenehalo ali pa jih je oblast ustavila. Naš „Slovenski Gospodar“ pa kljub raznim težkočam redno izhaja in obvešča svoje čitatele o novicah, ki se gode v ožji domovini, na bojiščih in po širnem svetu. Izdajanje lista je zdaj združeno z velikimi stroški. Radi tega se obrača upravništvo do naročnikov, da naj blagovolijo kolikor le mogoče, naročnino pravočasno poravnati. Večje število naročnikov nam dolguje naročnino še za nazaj. Da se jim list ne ustavi, jih prosimo, naj v kratkem dolžno naročnino poravnajo. Istotako pa prosimo tudi vse naročnike, ki jim je s 1. julijem naročnina potekla, da isto čimprej obnovijo. Ob tej priliki vabimo zopet vse tiste, ki še niso naročeni na „Slovenskega Gospodarja“, da si ga naroče. Po nekaterih župnijah je še dosti hiš, kjer še „Slovenski Gospodar“ ni udomačen. Prijatelji lista, skrbite, da se bodo tudi te hiše naročile na naše ljudsko glasilo. In naši vojaki! S kakim veseljem čitajo vojaki na bojišču, in strelskih jarkih in tudi v vojašnicah v domovini naš list. Neštevilo pisem smo že dobili, kjer naši bramborci prosijo za „Slovenskega Gospodarja.“ Rodoljubi, sorodniki in vsi, ki imate kakega svojca med vojaki, naročite jim naš list, ki jim bo v dežju sovražnih krogel in težavah vojaškega stanu mnogokrat najboljša uteha. — „Slovenski Gospodar“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naslov: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“, Maribor.

*** Velikodušen dar papeža Benedikta XV.** Sv. Oče je daroval kot prispevek za napravo vojnih kapelic za avstrijsko armado na bojišču znesek 5000 K, katerega je izročil papežev nuncij na Dunaju avstrijskemu vojaškemu vikarijatu.

*** Duhovniške vesti.** Č. g. Vid Janžekovič, župnik v Svečini, je imenovan za soprovizorja pri Gornji Sv. Kungoti in č. g. kaplan Martin Kozar za provizorja pri St. Iju pri Turjaku.

Sekovski knezoškof dr. Schuster bo obhajal 9. julija 50letnico duhovništva.

*** 25letnico mašništva** je dne 4. julija obhajal naš štajerski rojak iz Sv. Barbare v Haložah vpojenj morarični superijor č. gosp. Karol Kokolj, ki deluje tačas v e. in k. rezervni bolnišnici v obrtni šoli v Ljubljani. Slovesnost se je vršila v obrtni šoli sredi med ranjenici; pri sv. maši so peče učenke obrtne šole (šivalni oddelek) in podčastniki tamkajšnjega sanitetnega moštva.

*** Katoliški vseučiliščenik umrl.** V Gorici je umrl po kratki bolezni Ivan Sinčič, praporščak v ... črnovojniškem bataljonu in medicinec. Umrli je bil rodom iz Gorice in torej počiva v domači zemlji. Sinčič je bil član slov. kat. akad. društva „Danica“ ter se je pred odhodom na bojišče več časa vezbal v Mariboru.

Ustavljeno sodno postopanje. Proti uglednemu mariborskemu zdravniku dr. Iv. Turšiču se je radi pomanjkanja kaznjivega građiva popolnoma ustavilo vsako nadaljno sodno postopanje.

† Polkovnik Martinek. Polkovnik Martinek, ki je bil do mobilizacije poveljnik mariborske kadetnice, je umrl dne 15. junija t. l. v Gradcu kot polkovnik 47. pešpolka na posledicah griže, ki jo je dobil na severnem bojišču.

*** Odlikovanje.** Načelnik celjskega „Orla“, g. Josip P.šek je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo. Odlikovanec je nastopil vojaško službo pri havbicah v jeseni l. l. ter je od zime naprej na severnem bojišču, zdaj pri armadi Pflanzler-Baltin, Čest tamo!

*** Odlikovanje slovenskega junaka.** Cesar je podelil srebrni križec s krono na traku hrabrostne svetinje Francu Ivanič, štabnemu naredniku pri domobranskem pešpolku št. 26, doma iz Stare-nove vasi, župnija Sv. Križ pri Ljutomeru. Ivanič si je to odlikovanje zaslužil radi hrabrega zadržanja pred sovražnikom na severnem bojišču.

*** Odlikovani slovenski vojaki.** Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: podlovec Peter Kolarič, vodja patrolje Valentin Jelič in lovec Josip Samselnik, vsi od 8. lovskega bataljona; četovodja Valentin Jarič in Nik. Koščak ter korporal Josip Mlekuš 5. dragonskega polka; ognjičar Fr. Goričar in četovodja O. Verdnik 9. topničarskega polka; korporali Ivan Brus, Mihael Privšek, Franc Podjavoršek, Franc Šebec, Pavel Sorta in H. Lukašič, poddesetnik Karel Mihorka, infanteristi Josip Kapa, Franc Smigoc in Ivan Arnuš, vsi od 3. domobranskega polka; narednik Ineko ter infanteristi Ivan Lesjak, Franc Čuden in Anton Petek od 4. domobranskega polka; infanteristi Stefan Blažek, Anton Sever, Anton Udovičič in Friderik Okretič 5. domobranskega polka; praporščak Jos. Brož, narednik Jakob Belec, računovodja 1. razreda Franc Kopriva, četovodja Jos. Pisaneč, korporala Makso Srednik in Alojzij Domanjko, poddesetniki Ivan Novak, Alojzij Lepernik, Ivan Berglez, Ivan Pertenjak, Avguštin Rak, infanteristi Franc Grga, Simon Kvas, Stefan Plahuta, Jos. Senegačnik, Alojzij Lebar, Rudolf Maček in Valentin Vizvišek, vsi od 26. domobranskega polka; infanteristi Martin Nemeč, Alojzij Zupanc, Anton Maček in Andrej Gregorič od 27. domobranskega polka; poddesetniki Jos. Zemljič, Henrik Sever, Franc Antez, Ivan Knez ter topničarji Ivan Lešnik, Anton Slovene in Ernest Vračko, vsi pri 22. topničarskem polku.

*** Slovenske zastave v Gorici.** Končno so vendar svobodno vihrale slovenske zastave tudi v Gorici. Povodom zavzetja Lvova po hrabri naši drugi armadi je izdal konte Dandini, cesarski komisar in občinski upravitelj v Gorici, toplo pisan oklic na prebivalstvo, naj razobesi zastave. Meščanstvo se je odzvalo vabilo in z mnogih hiš so plapolale cesarske, mestne in deželne zastave, vihrale pa so ponosno tudi slovenske, tako s hiše Goriške ljudske posojilnice v Gosposki ulici, z Narodne tiskarne in s hiše Centralne posojilnice na Korsu. Slovence bi bili razobesili mnogo zastav, pa jih nimajo, seveda, ker doslej je bila slovenska zastava v Gorici prepovedana. Velik boj je bil za slovensko zastavo v goriškem mestu, obilno interpelacij in spomenice, odgovora na nje ni bilo do vojne, sedaj je odgovorila vojna in molče dovolila slovensko zastavo v Gorici.

*** Nad Italijane želijo.** Slovenski vojaki gorskega havbičnega oddelka št. ... nam pišejo dne 26. junija: Sprejmite prijazne pozdrave od bregov reke Dnjestr, kakor nas tudi Vaš list veselo pozdravlja z vsako številko. Jako nam je priljubljen ta časopis, ki roma iz roke v roko, kadar nam ga izroči vojna pošta. — Poročam, da se imamo izbornu tu pri gorskih havbicah. Od začetka tega mesca prodiramo naprej od zmage do zmage; vrgli smo sovražnika preko glavne reke ter upamo, da ne bo dolgo, ko bomo postavili naše topove na mejo starodavne Avstrije. To pa si želimo prejško slej, kajti naše misli se že sučejo na jugu, v krvavem maščevanju nad pohlepni Italijanom, ki steguje svoje prste po naših slovenskih deželah. V upanju, da bo izšla Avstrija zmagoslavna iz te velike vojske, Vam pošiljamo svoje pozdrave: Fr. Uršej, Jos. Ožir, Josip Golob, Anton Lah, korporal Vodep, četovodja Spenko in nadognjičar Levpušek.

Mačke Lahom najljubša hrana. V občini Bihar na južnem Ogrskem je nastanjenih kot vojni ujetniki okrog 600 italijanskih podanikov. S temi vojnimi ujetniki so velikanske težave, kajti vse jedi, ki so jih dobivali, so ti ujetniki odklanjali. Pozneje so dobili dovoljenje, da so si smeli nakupovati kozce, katerih meso so zavživali z veliko slastjo. Ko je pa zmanjkalo koz, so si začeli kuhati in peči mačke, kojih meso jim je tako zelo prijalo, da so cene mačkam v ondotnem okraju silno poskočile. Plačevali so ti ujetniki vsako mačko po 3 do 4 krone. Stojilo se je vse potrebno, da bo vlada določila tudi glede prodaje mačk najvišje cene.

*** Rasputin, car in generalisim.** „Wiener Allgemeine Zeitung“ piše: Kmet Rasputin, ki ima na ruskem dvoru jako velik vpliv, se trudi, pridobiti meročajne ruske kroge za mir. Pri carju se mu to še ni posrečilo, a car se ni upal nastopiti proti Rasputinu, ker je ta prerokoval, da nas: a usoda, ki bi njega zadela, bi uničila dinastijo Romanov. Car je pa dovolil, da gre Rasputin v glavni stan, če to dopusti veliki knez Nikolaj Nikolajevič. Rasputin je velikega kneza brzojavno vprašal, če sme priti, in je dobil odgovor: „Pridi v veliki stan, boš obešen.“

Črnovojniki letnikov 1878 do 1886 vpoklicani šele 16. avgusta. Domobransko ministrstvo razglasa, da se je za 15. julij določen vpoklic avstrijskih črnovojničev, rojenih v letih 1878 do 1886, ki so bili pri naknadnih prebiranjih spoznani za sposobne, preložil na 16. avgust. Torej tem črnovojnikom ni

treba vstopiti v vojaško službo 15. julija, kakor je bilo z razglasom dne 12. junija določeno, ampak šele 16. avgusta. Istotako tudi bosansko-hercegovinskim črnovojnikom teh letnikov ni treba vstopiti v vojaško službo dne 15. julija, ampak se šele dne 16. avgusta prigrasiti pri istem dopolnilnem okrajnem poveljstvu, h kateremu spada kraj njihovega bivališča. Uradni razglasi o preložitvi teh črnovojniških vpoklicanj se bodo kmalu javno nabili. Vsled te preložitve bodo mogoče, da se letošnja žetev pravočasno spravi pod streho. — Ta odredba domobranskega ministrstva je z ozirom na veliko pomanjkanje delavskih moči in z ozirom na važnost spravljanja letošnje žetve velike važnosti in jo toplo pozdravljamo.

*** Vojaški konji in vozovi** na razpolago pri spravljanju žetve. Graško vojaško poveljstvo je odredilo, da se naj konji in vozovi trenskih oddelkov v občinah, kjer primanjkuje vozne živine, dajo na razpolago posestnikom za spravljanje letošnje žetve. Prošnja se naj vloži ustmeno ali pisмено pri poveljniku bližnjega trenskega ali kakega drugega vojaškega oddelka, kjer imajo vojaške konje na razpolago. Vojaška uprava ne zabrega nikake odškodnine.

*** Vojaki na škednjih.** Poroča se nam, da so se ponekod, n. pr. na Murskem polju utaborili vojaki tudi po škednjih, drugod da so postavili konje pod kozolec, kar bo oviralo spravljanje pri letošnji žetvi. Kaj je storiti? Posameznik ali občina se naj obrne do poveljnika dotičnega vojaštva ali pa naravnost na okrajno glavarstvo. Se bo gotovo ugodilo, ker je spravljanje žetve tudi za vojaštvo velikega pomena.

*** Vojni ujetniki za poljedelsko delo.** Cesarska namestnija nam naznanja: Odslej lahko dobijo vojne ujetnike za delo tudi posamezniki in ne samo občine. Število ujetnikov, ki se pošlje v kak kraj na delo, se zniža od 200 na 30 mož. Za stražo vojnih ujetnikov se lahko porabijo občinski ali poljski stražniki. V slučaju, da se v občini nahaja do 200 ujetnikov, se za stražo določi 1 podčastnik ter 1 ali 2 druga vojaka. Prošnje za ujetnike za poljsko delo mora vložiti delodajalec naravnost na pristojno vojaško poveljstvo. Na poveljstvo ujetniškega taborišča se vlagajo prošnje le tam, kjer se nahaja taborišče v neposredni proslilčevi bližini. Glede varnostne straže se mora delodajalec poprej pogoditi z okrajnim glavarstvom, katero potem izda potrdilo, da bo glede varnostne straže vse dobro preskrbljeno. Za delo se navadno izberejo taki ujetniki, ki poljsko delo razumejo in ki imajo veselje do poljskega dela ter so mirne in zanesljive narave. Za stražnike se morajo izbrati taki ljudje, ki vedo občeovati z ujetniki ter jim tudi delo pravilno razkazovati. Predno se ujetniki oddajo delodajalcem, se sklene med vojaškim poveljstvom in delodajalcem posebna pogodba. Delodajalcu je dano na voljo, da daje ujetnikom plačo v višini, kakor se njemu zdi prava. Priporoča se dve stopnji: I. 20 in II. 30 vinarjev na dan. Seveda se lahko ta dnevna plača tudi zviša, ako je ujetnik prav pridno delal. Glede hrane veljajo dosedanja določila. Delodajalec, ki daje ujetnikom svojo hrano, dobi stroške za isto povrnjene. Koliko dobi za eno osebo, se določi v pogodbi. Natančnejša določila glede straže, vožnje po železnici, ravnanja za slučaj groznilnega postopanja ujetnikov, boleznih, ponesrečenja i. t. d. se izvejo pri občinah in pri okrajnih glavarstvih.

*** Pomagajte pri žetvi!** Predsedništvo štajerske o. k. kmetijske družbe razglasa: Dekleta iz dežele, ki ste navajena iz mladosti z delom na kmetih, pa začasno doma niste bila potrebna in ste našla v mestu dela in zaslužka, vrnite se sedaj domov, kjer je nujno potrebno vaše sodelovanje in vaša pomoč! Bog je blagoslovil domača žitna polja, raz katerih je treba sedaj pravočasno pospraviti snopje, da se obvaruje vse ljudstvo lakote. Vaši očetje, vaši bratje stojijo v boju, da varujejo domovino, domačo hišo, rojstno grudo pred krvoločnim sovražnikom! Njih dlan se doma težko pogreša. Vaša dolžnost je sedaj, pomagati le redko doma zaostalim pri tako važnem žetvenem delu! Ne zapustite jih! Na ta način sopomagajte, pridobiti zmago čez naše sovražnike! Domovina in narod vam bosta hvaležna in Bog bo blagoslovil vaše delo. O t r o c i iz dežele, vrnite se domov in pomagajte doma pri žetvi!

*** Kovači in kolarji naj prosijo za dopust.** Poljedelsko ministrstvo je dne 11. junija določilo, da morejo tudi kovači in kolarji, ki so potrebni za kmečke potrebe, dobiti 14dnevni ali daljši dopust. Prošnje se naj vlagajo na okrajno glavarstvo ali pa naravnost na poveljstvo oddelka, pri katerem dotični služi. Priporoča se, da podpišejo in vpošljejo prošnje občine ali pa posestniki, ki rabijo kovača ali kolarja za popravilo kmečkega orodja.

*** Tečaj za pripravljane sadja in zelenjave.** Na deželni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se vrši od 26. do 28. julija tečaj za pripravljane sadja in zelenjave. Več v oglasu.

*** Svinjska mast (zaščimba) in meso** se ne zapleni. Na deželi se širijo govornice, da bo oblast djala pod zaporo tudi svinjsko mast (zaščimba) in svinjetino. Take govornice so popolnoma iz trte izvite. Na uradnem mestu se nam je zatrđilo, da o kakem takem koraku naše vlade ali vojaške oblasti niti govora ni. Ne dajte se torej plašiti od ljudi, ki bi z razširjanjem takih vesti radi prišli po ceni do masti in svinjetine. Mi bomo vse vladne odredbe tihoče se življenskih in drugih potrebnih ljudstva vedno pravočasno objavili.